

Pepé promluvil: Kristus byl levičák

Úterý, 02 Únor 2016 10:31 MIRKO RADUŠEVIČ Svět

Spolu s Kristem označil José Mujica, bývalý uruguayský prezident, přezdívaný Pepé, za levičáky rovněž bratry Gaiuse a Tiberiuse Gracchovi (hnutí populares ve starořímském Senátu), jednoho z nejznámějších buddhistických vládců indického krále Ašóka nebo thébského generála a státníka Epameinóndáse.

José Mujica, o kterém se říkalo, že je nejchudším prezidentem světa, neboť devadesát procent svého platu dával na veřejné účely, měl rozhovor s ruskou televizí RT. Vysvětluje v něm, jaké jsou důvody, proč nikdy levice nebo pravice nemůže zcela ovládnout politiku a proč podporuje nového argentinského pravicového prezidenta Mauricia Macriho, jeho snahu o regionální integraci a jaké má řešení pro Kolumbii. Některé jeho odpovědi přinášíme. Rozhovor ve španělštině o tom, jaké jsou nenapravitelné důsledky neoliberalismu, je nazvaný „Nelze budovat socialistický dům s kapitalistickými zedníky“, můžete shlédnout zde

Materiální hodnoty se mění rychleji než morálka a kultura

Lidská historie je jakýmsi trvajícím kyvadlem mezi změnami posunujícím se směrem k rovnosti a spravedlnosti. Je to něco, co si umíme představit jako levice a na druhé straně konzervatismus se snahou odolávat změně, usilující o stabilitu. Oboje jsou patologické – nemocné vize,“ říká José Mujica. Obě nemoci vysvětluje tak, že reakcionářský konzervatismus je patologický svým propadáním k fašismu, zatímco levicová patologie představuje „infantilismus“, kdy je zaměňována představa s realitou. V tom smyslu, podle bývalého prezidenta Uruguaje, existují v dějinách lidstva příklady bratrů Gracchových ve Starém Římě, Epameinóndáse ve Starém Řecku nebo Ježíše.

„Hodnotové a kulturní změny ve společnosti trvají mnohem déle, než materiální,“ tvrdí José Mujica, čímž chce poukázat na obtížnou změnu kulturních paradigmat při provádění revolucí. „Vzhledem k tomu, že kultura je historickou stavbou vybudovanou ze sedimentárních - usazených vrstev, znalostí a pocitů. Když míním slovo kultura, nemyslím tím na nejvíce citovanou oblast jako je umění, romány, obrazy... Mám na mysli zaběhnuté reakce, které se vyskytují v každé domácnosti při každodenním rozhodování, které jsme si zosobili,“ vysvětluje bývalý prezident. Vysvětluje, že kapitalismus nepřišel ze dne na den, ale že se generoval po staletí v dlouhém procesu s nárůstem sobectví a individuality. „Když budu neomalený, řeknu, že je obtížné vybudovat socialistický dům s kapitalistickými zedníky, kteří vám ukradnou pytle s cementem nebo ocelové výztuže... Na to musíme myslet,“ dodává.

Problém není kapitalismus, ale naše civilizace

Rozhovor se stočil na poměry v Kolumbii, kterou Mujica obdivuje a řadí ji mezi největší ekonomiky Jižní Ameriky, srovnatelnou s Argentinou. Vše v Kolumbii ale záleží na mírovém procesu a jednání probíhajících v Havaně mezi kolumbijskou vládou a bojovníky FARC. „Mír v kolumbijské džungli ovlivňuje stabilitu jihoamerického kontinentu a nezavdává důvody k vnější zahraniční vojenské intervenci,“ říká Mujica a dodává, že se jedná o důležité jednání zajišťující stabilitu celé Jižní Ameriky. Zdůrazňuje, že skutečnost, že bude obtížné přesvědčit lidi, kteří

léta z politických důvodů žili v buši, že najednou mají vyjít vstříc a snažit se o zákonnou cestu. „Bude to obtížné, neboť paramilitantní skupiny v Kolumbii jsou zakořeněnou záležitostí, a to již odedávna,“ dodává Mujica a zamýšlí se nad tím, zda lze člověka „přeprogramovat“. „Jestliže jsem optimista, řeknu vám, že by měl být přeprogramovatelný. Ale háček je jinde, neboť po generace jsme si mysleli, že problém je kapitalismus. Ale to je krátkozraké. Problém je naše civilizace,“ povídá Mujica a na svou myšlenku navazuje: „Je to hlubší problém. Stejně tak je to s představou světa socialismu. To je stejné šílenství, stejný nesmysl, asi jako když byste chtěli mít ve skříni čtyřicet párů bot. Vždyť je to nesmysl. Ale nebudu ani zastáncem toho, že můžeme žít z ničeho a bydlet v jeskyni. Čeho jsem příznivcem to je, říkám tomu, partyzánský život. Život je chůze partyzána,“ stojí si za svým Mujica a dává příklad v tom, když jdete na túru, tak si do batohu uložíte jen to potřebné, neboť nemůžete chodit se stokilových batohem.

Bývalý uruguayský prezident to nazývá pasti neoliberalismu a má tím na mysli neoliberální explozi v kapitalistickém světě, kde trh a volná soutěž se staly náboženstvím, a to včetně koncentrace kapitálu a transformace podnikání do všech koutů světa. „Jsou to pasti, do kterých jsme spadli, pro tuto chvíli s nenapravitelnými důsledky,“ tvrdí José Mujica v rozhovoru pro RT.

Dnes osmdesátiletý **José Mujica** zastával post uruguayského prezidenta letech 2010–2015, a když opouštěl prezidentský úřad, měl podporu 65 procent svých občanů. Během svého mandátu proměnil Uruguay z agrární země ve vývozce energie. Čím vstoupil ve světovou známost, byla legalizace marihuany, potratu, sňatku osob stejného pohlaví a přijal vězně z americké káznice Guantánamo. Během svého vládnutí odmítl se přestěhovat do luxusní rezidence a úřad vykonával ze svého domu poblíž hlavního města Montevideo, kde žije dosud se svoji manželkou a trojnohým psem Manuelem. Pro Mujicovu popularitu prezidenta Uruguayci přezdívají Pepé.

Pozn. Významný a věhlasný byl projev uruguayského prezidenta 24.zář 2013 na Valném shromáždění OSN [viz](#)

Níže fotografie bývalého uruguayského prezidenta při jednom rozhovoru (foto youtube).

